

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Nincs válság.

(Sz.) Mélyen megsomorodott szívvel kénytelenek tudomásul venni mindazok, akik pártbomlást, kormányválságot áhítottak, hogy sem az országos függetlenségi és 48-as párt tömött sorai közé ékelt akna nem robbant fel, sem a kormány nem mond csődöt. Elhisszük, hogy a gyönge fájhat ez azoknak, a kik elkészítették már a maguk apró kis horgait a zavarosban való halászásra, keserű lett a szájuk ize a bukottaknak, a hiúságukban, érdekeikben megsértetteknek, a rossz májuaknak, a mindmáig nem érvényesülteknek, a hatalomravágóknak.

A minisztertanács határozata nyílt, őszinte, nem frázisokkal kertelő. És jogos kívánalmakat ölel fel, rámutat a türelmetlenkedők céltalan, a magyar-bank ügyére nagyon veszélyes politikájának minden hibájára, de viszont tükröt állít a kormány következetes, gyakorlatias működésére is.

És mindenki érzi, aki higgadtan tudja mérlegelni az eseményeket, aki tárgyilagosan szeret ítélkezni, hogy a kormány álláspontja a helyes, az egyedül okszerű és célravezető.

A kormány a kartell-bank tervezete alapján kezdte meg a tárgyalásokat, miután e tervezetben a függetlenségi-párt felfogásával is megegyező álláspontot sikerült kidomborítani. Már most a

megindult tárgyalásokat nem akaszthatja meg a képviselőház olyan parlamenti utasítással, amely a kormány tekintélyét csak kisebbitené az osztrákok előtt, a kik úgy is mohón lesik, hogy a ránk, magyarokra nézve szép reménységekkel meginduló tárgyalások hajótörést szenvedhessenek.

Az ellen viszont a kormánynak nincs kifogása, hogy a függetlenségi párti többségből álló bankbizottság megfelelő határozattal ne manifesztálja az önálló-bankhoz való ragaszkodását, de úgy, hogy ez a határozat képviselőházi döntést ne provokáljon. Az önálló-bankot követeli Kossuth Ferenc is, de a függetlenségi-párt programja eme sarkalatos tételének érvényesítése csak a két kormánytárgyalásainak meghiusulása után lesz időszerű.

Az önálló-bankhoz az első lépés a kartell-bank tervezete, a mely állami és gazdasági függetlenségünk biztosításának legelső fundamentuma.

Igaz, hazáját őszintén szerető magyar ember ilyen körülmények közt nem akarhatnak gátakat állítani a kormány amúgy is nehéz, verejtékes munkája elé.

A türelmetlenség politikája soha sem ért el jó eredményeket, a nyugtalanság az idegesség jóra nem vezethet.

Kossuth Ferenc hazaszeretetét, államférfiúi bölcsességét a magyar nemzet úgy sem hálálhatja meg mással, mint azzal a nagy bizalommal, amely a leg-

utóbbi politikai incidens alkalmából is eklatáns módon nyilatkozott meg az országos függetlenségi pártban és az ország minden részében egyaránt.

A nyugalom tehát a politikában helyre állott, a nézeteltérésekből eredő zavarok vizeinek hullámai elsimultak. És így van ez jól. A magyar-bank ügye a kormány kezében jó kezekben van s meglehetünk győződve, hogy a kormány tagjai ebben a nagy, korszakot alkotó kérdésben mindent megtesznek, a mit tehetnek. És mindenestre többre megyünk ezen az uton, mint pártviszályokkal, kormánybuktatással.

Még mindig az adójavaslatok.

A képviselőház ülése.

(Fővárosi tudósítónktól.) Justh Gyula elnök 10 óra után nyitja meg az ülést. Felolvassák és hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét. Harmadszori olvasásban elfogadják a kereseti adóról szóló törvényjavaslatot.

Ezután áttérnek a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójáról szóló törvényjavaslat tételének tárgyalására.

A címnél Dániel Gábor szólal fel és kéri, hogy a vicinális vasutakat az adózásnál kedvezményben részesítsék.

Wekerle miniszterelnök: Kijelenti, hogy a vicinális vasutak dolgával, melyek inkább lokális érdekeket szolgálnak, mint jövedelmeket hajtanak, foglalkozni kell. Az adózásnál felültekintettel lesz ezeket, mert a vicinális vasutak törzsrészei a legtöbb helyen nem

Falusi dráma.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Irta: Kovács Hermin.

Október végén későn virrad. A toronyóra már elütötte a hatot, de az éjszaka árnyai még nem oszlottak teljesen el.

Baráth Márton nyitogatta a boltját. Nagyon csörrenve hullott alá a védő vasrud. Borzos, álmos inasgyerek huzogatta a lakatot, mialatt az öreg körülnézett az utcában. Meleg kabát volt rajta; nyaka körül meleg kendőt csavargatott.

— Hideg van, — mormogta, csak úgy magának.

Csipős szél jött észak felől. Az inasgyerek orra hamarosan kivörösödött, mialatt egymásután hordta ki a kiállításra, kiakasztásra való tárgyakat.

Épen a nagy, pirosvirágu kendőt feszítette, mikor az öreg, ujját feltartva rákiáltott:

— Jancsi, hallod-e, mi az?

A gyerek azon mód, hosszúra nyújtott karokkal, halgatózott. A sebesen rohanó szél hangokat hozott magával. Éles, megújuló, fel-alá szálló hangokat. A gyerek szélesre nyúlt arccal elröhögte magát.

— Muzsika, — jelentette ki, felcsillanó szemekkel.

Ekkorra odaérkezett Kerekes szomszéd is. A zene mind közelebb hangzott. Fenn, a homályba vesző utcahajlásánál sötét emberalakok mozogtak.

— Erre jönnek, — vélte Kerekes szomszéd.

Csakugyan. Nemsokára látni lehetett, hogy valaki duhaj jókedvvel táncol a cigányok előtt. Néha elrikkantja magát: hujjuju!

A hosszú utca kapuiban egymásután jelentkeztek a kíváncsiak.

— Fogadjunk, Baráth szomszéd! Hajnal Pista lesz ez . . .

— A gazember! És még ez meri a leányomra vetni szemét?

Sietve ment a boltjába és becsukta maga után az ajtót.

A mulató legény jött egyenesen a bolt elé.

Különösen nézett ki, az bizonyos. Mint a cégéres lumpok szoktak. Gyűrött ruhában, félrecsuszott nyakkendővel, tört gallérral. Sápadt volt; haja csapzottan tapadt homlokára.

Betaszította az ajtót.

— Ide jöttem Baráth Márton! Számadásom van.

Az öreg rekedten rikoltó hangon kiáltott vissza.

— Csak menjen, ahonnan jött. Bolonddal meg részeggel nem állok szóba.

Jancsi elröhögte magát. A legénynek vérbe borult az arca. Fogai összecscattantak.

— Maga beszél így, aki ide juttatott? De nem vagyok részeg. Csak meg akarom még egyszer kérdezni: adja az Erzsit vagy nem adja?

Az öreg válaszul becsapta az ajtót a legény orra előtt, ahogy csak tudta.

Az felemelte öklét.

— Megbánod ezt még, Baráth Márton, — de bánd is meg! Cigányok, — ide!

Felállította őket egy csipkefüggönyös, virágos ablak előtt.

— Azt, hogy: Isten hozzad, édes, Isten hozzad, kedves . . .

Maga állt mozdulatlanul, különösen szintelen, fakó arccal.

Közben teljesen kivilágosodott, sőt a nap sugarai ép most vonták be szinarannyal a templom keresztjét. A hosszú utca végétől-végig megnépesedett. Nézték Hajnal Pistát és sokan sajnálkoztak fölötte. Hiszen igaz, hogy ebben a pillanatban nem épen ajánlatos kérő, de tudták róla, hogy különben jóra való, csendes munkás ember. Szerelme volt a végzete, mint ahogy sok embernek a bor, meg a kártya. Bolondult az asszonyok után egész életében. Szerelmes volt mindig. Kalandjai képezték a falu állandó beszédanyagát. Szép, okos fiu, hát nem csoda,

Hallatlan olcsó

1 pár férfi Chevró czipő 5 frt.
1 „ Női Chevró „ 4. —
Elegáns kalapok 1.50-től feljebb

A Központi Czipó és Kalap áruházban

Dreher sörcsarnok mellett.

Telefon 435.

Telefon 435.

jövedelmeznek. Polónyi Gézának válaszolva kijelenti, hogy az üzleti adó kiszámításánál tartanak meg a most fennálló állapotot. Módosítását nem fogadja el, mert az megzavarná az egységes elvek alapján kiépített adóreformot. Kéri a javaslat változatlan elfogadását. — A Ház így határoz.

A 1. §-nál Lányi Mór a korlátolt felelősségű közkereseti társaságokat kéri kisebb mérvű megadóztatásban részesíteni. A külföldi biztosító társaságok fokozottabb megadóztatását ajánlja.

Wekerle miniszterelnök: Korlátolt felelősségű közkereseti társaságokat a magyar kereskedelmi törvény nem ismer. Adókedvezményt nem juttathat az ilyen jellegű vállalatoknak már csak azért sem, mert a teljes felelősségű közkereseti társaságokat nem akarja kedvezőtlenebb helyzetbe juttatni. A szakasz intézkedése helyes, annak változatlan elfogadását kéri.

A Ház a szakaszt változatlanul elfogadja.

A 7. §-hoz Rojcs Milán és Surmin György horvát nyelven ajánlanak módosítást. A Ház ezeket elveti Wekerle felvilágosításai után.

A 8. és 9. §-okat vita nélkül fogadják el. A 10. §-nál Rojcs Milán horvát nyelven módosítást ajánl.

Surmin György horvátul beszél a szakasz ellen és módosítást ajánl.

Wekerle miniszterelnök visszautasítja Surmin erős kifejezéseit és kijelenti, hogy Horvátország vállalatai nem fizetnek több adót, mint a magyar vállalatok. Nem teszi magáévá a módosításokat.

A Ház eredetiben fogadja el a szakaszt. A 11. §-t Wekerle miniszterelnök módosításával fogadja el a Ház.

A 12., 13., 14., 15., 16., szakaszokat vita nélkül fogadta el a Ház. A 17. §-nál Éber Antal azt ajánlja, hogy adó alapnak a mérleg-szerű tiszta nyereség szolgáljon. Lányi Mór ellál a szótól.

Wekerle miniszterelnök válaszában kifejti, hogy szívesen helyezkedne arra az alapra, hogy a mérleg képezze az adóalapot, de nem teheti, mert a kereskedelmi törvénynek a mérlegre vonatkozó része revízióra szorul. Kéri a módosítást elvetni.

A Ház a szakaszt változatlanul fogadja el, a § 7. pontja azonban Éber Antal módosításával fogadtatott el.

A 18. §-nál Éber Antal az utolsó bekezdéshez ajánl módosítást.

A Ház a szakaszt Lányi Mór módosításával fogadja el.

A 19. §-nál szintén Lányi Mór nyújt be módosítást.

Polónyi Géza nem járul hozzá Lányi módosításához.

Nagy Ferenc módosítást ajánl, kéri, hogy

az önszegélyző szó töröltesse és csak a szövetkezés szó maradjon meg.

Szünet után Baross János indítványozza, hogy a szövetkezetek adóját 10 százalékról szállítsák le 7 százalékra. A Ház ilyen értelemben határozott. Azután Holló Lajos beszélt a hitelszövetkezetekről, Farkasházy és Éber Antal az uszorszövetkezetekről, mire az ülés véget ért.

Debreczen választói.

Összeírják őket.

A központi választmány ülése.

Debreczen város központi választmánya tegnap tartotta meg ülését, amelyen a belügyminiszter rendelete értelmében a város 1910. évi képviselő választóinak névjegyzékének összeírása ügyében határozottak.

Kovács József elnöke alatt az ülésen jelen voltak: Dr. Fejér Ferenc, dr. Tüdös János, ifj. Schwartz Vilmos, B. Nagy Sándor, Szilágyi Imre, Varga Kálmán, Szabó Kálmán, Varga Lajos dr. Jegyző: Tóth Emil dr.

Az ülés megnyitása után Tóth Emil dr. a lefolyt időközi választásról tett jelentést.

A központi választmány tudomásul vette, hogy a megüresedett két tagsági helyre dr. Tóth Emil és Csanak János választottak meg. Ezután Tóth Emil dr. letette a hivatali esküt.

Majd felolvasták a belügyminiszter rendeletét, mely az 1910. évi névjegyzék összeállítására felül intézkedik.

Az összeíró küldöttségek így alakítottak meg:

I. kerület. Csapó-utcai rész: Elnök: Varga Lajos dr. Tagok: Publig Ernő és Biczó Gyula. Póttag: Radákovics Géza.

Péterfia-utcai rész: Elnök: Kozma László. Tagok: Szilágyi Bálint és Thieszen Arthur. Póttag: Hamar László.

II. kerület. Piac-utcai rész: Elnök: Fejér Ferenc dr. Tagok: Balog Zsigmond dr. Szücs Géza. Póttag: dr. Kun Mihály.

Hatvan-utcai rész: Elnök: Török Péter. Tagok: dr. Kiss György, dr. Tervey Tamás. Póttag: dr. Nagy Sándor.

III. kerület Varga-utca. Elnök: Kocsár Gábor. Rendes tagok: Pálffy Gábor, Körössy Kálmán. Póttag: Bilkey Imre.

Kossuth-utca. Elnök: Rickl Antal. Rendes tagok: Juhász János, dr. Sz. Szabó László. Póttag: dr. Kovács.

Ezután a választmány az összeíró kül-

döttségek működésének határideje felől határozott. Az összeírás március 22-én kezdődik 23 és 24 napjain bezárólag 25-ig tart.

Miután egyéb tárgy nem volt, elnök az ülést berekesztette.

Debreczen város közigazgatása.

Február havi jelentések.

A közigazgatási bizottság üléséből.

(Saját tudósítónktól.) Debreczen város közigazgatási bizottsága tegnap délután három órakor Weszprémy Zoltán főispán elnöke alatt ülést tartott, amelyen a rendes havi jelentéseket terjesztették elő s kisebb felelősségi ügyeket tárgyaltak le.

Az ülésen Weszprémy Zoltán elnök főispánon kívül jelen voltak: Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Bészler Károly, Király Gyula, Csóka Samu és Szabó Kálmán tanácsnokok, dr. Magoss György tiszti főügyész, dr. Tüdös Kálmán tiszti főorvos, Faust Elek pénzügyigazgató, Csányi Viktor tanfelügyelő, Latinovics Mihály műszaki tanácsos, dr. Deési Alfréd alügyész és Somogyi Pál, Rickl Antal, Márk Endre, dr. Tüdös János, dr. Bacsó Dezső, dr. Fejér Ferenc bizottsági tagok.

A jelentések közül legnagyobb érdeklődéssel hallgatta a bizottság a főorvos jelentését, mely tájékoztatta a bizottságot a most járványszerűen fellépett vörheny és kanyaró betegségek állásáról.

Az egyes jelentéseket a következőkben hozzuk:

Polgármesteri jelentés.

Február hóban a rendőrség letartóztatott lopásért 2, nemi erőszakért 1, kihágásokért 159, összesen 162 egyént, akik közül három egyént az ügyészségnek adtak át. A városról 38, a városon keresztül 37, kényszerutlevéllel kiuttasított 20, összesen 95 egyén.

Az első foku iparhatóság, a rendőrfőkapitányság 36 iparendélyt adott ki, amelyekért 380 korona folyt be iparoktatási célokra. Kiadtak 54 munkakönyvet.

Katonai létszám a múlt hóban a következő: Közös hadseregbeli 1308 ember, 688 ló, honvédségi 919 ember, 405 ló, összesen 2227 ember, 1093 ló. Elszállásoltak 1 tábornokot, 3 törzstisztet, 9 tisztet, 3 családtaggal és szolgálival; a Salétrom-kaszárnyában 56 Vilmos-husár 56 lövel, a 4. honvéd lovasdandár 3 embere 9 lövel.

Az általános csatornahálózat kiépítésével a Fried és Adorján cég bízott meg, mely cég 1.585,918 K 15 fillérért vállalja a munkát. A

ha szívesen látták a nők. Ám a sors kegyetlen uzsorás, megfizeteti ajándékait. Mert, amióta Baráth Erzsé haza jött a szülői házhoz, minden askép lett. Valami csodálatos, megejtő varázs lehetett a leány szemében, hogy rabláncra fűzte vele a zabolátlan, szilaj fiút. Bámulatos találékonyssággal kereste a vele való találkozást, mi nem volt éppen könnyű, mert nem igen járt sehova és az öreg feltékenyen őrizte.

— Nem jó vége lesz ennek, — mondta Kerkesné a szomszédasszonyának. — Miért ellenkezik annyira az öreg, ha a fiatalok szeretik egymást?

A szomszédasszony érdeklődve emelte fel fejét. Csodálkozva kérdezte:

— Baráth Erzsé szereti Hajnal Pistát?

— Magam láttam . . . de ne mondja tovább. Hogy így egymás mellett van a portánk, az ember sok mindenre rájön. A kert végében szoktak találkozni.

— Ejnye! Ki hitte volna?

A zene még egyre szólt. Hajnal Pista sápadt, szomorú arccal, lehajtott fejjel állt egy helyen. Mintha szoborrá vált volna. A szél mind erősebben fújt. Szinte gomolygággá gyurta a nedves, hideg ködöt s hajította, csapkodta maga előtt.

A primás ujjai meggémberedtek a hidegtől. Kétségbeesetten jajgatott a nagybögő.

A csipkefüggönyös, virágos ablak mozdulatlanul állt, mintha a künn zokogó hangok

nem lennének rajta átvezető utat. Csupa lemondás, szomorúság az élet, mint az az ablak, melyet nem nyit meg senki . . .

A hegedű halk, utolsó hangja elmosódott a légben. Szájukhoz emelve melengették ujjukat a cigányok.

Hajnal Pista felemelte fejét. Zilált, tévona tekintettel nézett körül. Aztán felkacagott különösen nyers, szaggatott kacagással. Hirtelen mozdulattal megragadta a primás hegedűjét és földhöz vágta.

— Eh, legyen vége . . . Előre!

Szemére rántotta kalapját s maga is megindult az alvág felé. Rá se nézett a kíváncsiakra. Rég elnyelte alakját az alvégi utca öblös torka, ám az emberek még mindig csoportokba verődve tárgyalták az esetet.

Az öreg Baráth morózus arccal, haragosan tett-vett. Sipkája magasra csuszott tar koponyáján. Néhányan, a bátrabbak közül, megpróbálták előtte szóba hozni az esetet, de hamar el is hallgattak vele, Baráth Márton dühös szemekkel mérte őket végig.

Az utca lassan megtisztult. Dolgaik után láttak az emberek.

Óvatos léptekkel közeledett már néhány-szor lánya szobájához az öreg boltos. Mintha az a nagy, vigasztalan, néma csend sohasem akarna véget érni.

Utóbb be is szólt halk, bártortalan hangon: — Erzsike! Jöjj már ki Erzsike!

Nem felelt senki.

Ugy 8 óra körül riadalom tá adt az utcában.

Kádár Miksa szaladt az alvág felől kikelt arccal, kalap nélkül.

— Meghalt, — kiáltotta eltikkadtan — agyonlőtte magát . . .

— A Hajnal Pista! — rémüldöztek az emberek és rohantak le az esemény színellyére.

A csipkefüggönyös, virágos ablak hirtelen kinyílt.

Sápadt arc, kisírt szemű szép szőke lány hallgatózott, rémülettől kerekre nyílt szemekkel.

Azután nagyot sikoltott, mint aki halálos szurást kapott és úgy, ahogy volt, rohant ki a boltban.

Baráth Márton elálta az utját.

— Erzsikém! — kiáltozta könyörgő kétségbeesett hangon.

— Megölted! — tért ki a lány eszelős iszonyattal. — Gyilkos, gyilkos! . . .

Repkedő hajjal, rosszul csukott blouzában, teljes erejével futott.

A ködgomolyokkal küzködő nap sejtelmes, sárgás fényt hintett rá. Ruháit égő fátylaként lobogtatta a sivító szél.

Egy öreg ember rohant utána hangos, kétségbeesett jajveszékkel.

— Leányom . . . édes leányom . . .

céggel a szerződést csak akkor fogják megkötöni, ha a törvényhatósági közgyűlés az előirányoztnál jóval nagyobb költség fedezetéről intézkedni fog.

Az adórendezés ügyében javasolta a polgármester, hogy irjanak fel a pénzügyi kormányhoz, rendeljen ki kellő számú munkaadót a hátralékok feldolgozására, miután köztudomás szerint a pénzügyigazgatóságnál 12 ezernél több debreceni ügydarab hever elintézetlenül.

Adóügyek.

Fauszt Elek kir. pénzügyigazgató a pénzügyi közigazgatás február havi állapotáról a következőket jelenti. Befizetett egyenes adóban 299,752 korona 91 fillér, a múlt évben 254,009 korona 91 fillér, a szaporodás 45,742 korona 97 fillér, hadmentességi díjban 1,156 korona 35 fillér, a múlt évben 2916 korona 38 fillér, a csökkenés 1760 korona 03 fillér, bélyegjüvedékben 33,465 korona 60 fillér, a múlt évben 41,228 korona 74 fillér, a csökkenés 7763 korona 14 fillér, jogilletékben 54173 korona 54 fillér, a múlt évben 31725 korona 18 fillér, a szaporodás 22,448 korona 36 fillér, díjüvedékben 2407 korona 72 fillér, a múlt évben 1569 korona 88 fillér, a szaporodás 837 korona 84 fillér, dohányjüvedékben a vármegye fogyasztását is beleértve 99,624 korona 98 fillér, a múlt évben 93,787 korona 63 fillér, a szaporodás 5837 korona 35 fillér, határvámjüvedékben 11,963 korona 35 fillér, a múlt évben 12643 korona 25 fillér, a csökkenés 679 korona 90 fillér, fogyasztási és italadóban 25836 korona 47 fillér, a múlt évben 25,894 korona 62 fillér, a csökkenés 58 korona 15 fillér. Fizetési halasztást a pénzügyminisztert huszonöt, a pénzügyigazgató egy esetben engedélyezett.

Tanügy.

Csánki Viktor kir. tanfelügyelő a következőket jelenti: A vallás- és közoktatásügyi miniszter özv. Dankóné Hollósi Czeczilia debreceni tanítóözevény részére 300 korona segélyt utalt ki. A polgármester az összes városi óvodákat és elemi iskolákat járványos betegség miatt március 15-ig bezáratta. Jelentette ezután a tanfelügyelő a tanyai iskolákat látogatók számáról, amely szám — tekintve a téli időtartást — teljesen kielégítő. A lefolyt hóban megvizsgálta a tanfelügyelő a ref. róm. kath. és gör. kath. iskolákat s mindenütt kielégítő eredményt tapasztalt s az esetleges hiányok pótlására az iskolafenntartókat felhívta.

Főorvosi jelentés.

Dr. Tüdös Kálmán t. főorvos a közegészségügyi állapotokról a következőket jelenti:

Az egészségügyi viszonyok február hóban kedvezőlenebbek voltak, mint januárban. A tartós hideg időjárás miatt a légző szervek hurutus bántalmi és az influenza- esetek nagyon elszaporodtak. A ragályos betegségek közül a kanyaró és vörheny, járványszerűleg léptek fel. Előfordult kanyaró 167, vörheny 39, roncsló toroklob 11, járványos fültömírgy lob 12, hasihagymáz 2, bárányhimlő 1 esetben. Halálozás volt kanyaróban 7, vörhenyben 2, roncsló toroklobban 2. Ezen járványos betegségek terjedésének meggátlása céljából február hóban az összes iskolákat és óvodákat be kellett zárítani. A sok betegedés mellett megnyugtató, hogy a lefolyás általában enyhe és ebből kifolyólag a halálozás mérsékelt volt. Öngyilkosság 3 volt, rendőri boncolást egy esetben végeztek. A piacvizsgálat általában kielégítő volt, két eset kivételével, az egyiknél hólyagférgek kolbász, a másiknál hamisított tej találtatott. A bűnügyi feljelentés mindkét esetben megtétt.

Statisztikai adatok. Született a múlt hóban összesen 118 fi, 114 nő, elhalt 112 fi, 89 nő. Házasságra lépett összesen 70 pár, ebből ref. vallású volt 40, róm. kath. 5, izr. 5, vegyes vallású 20. A közoktatásban felvett 374 beteg. A mentőegyesületnek volt összesen 52 esete, igénybe vétetett a hatóság által 37, magánfelek által 20 esetben.

Ezután Bészler Károly árvaszéki elnök, Latinovics Mihály főmérnök, Leidl Emil főállatorvos és Dési Alfréd dr. jelentéseit vették tudomásul s az ülés fél hat órakor véget ért.

Rendezik az adót.

Szaporítják a pénzügyi tisztviselők számát.

Felirat a miniszterhez.

Mindenki tudja, hogy mily nehézkesen lehet boldogulni a városi adóhivatalban. A hatalmas könyvek megőrzik ugyan pontosan a megtörtént befizetéseket s mégis a legtöbb ember nem tudja, hányadán van az adójával. Hol hátralék, hol túlfizetés történik s ez mind bevezetetik a nagy és kis könyvekbe s még sincsen tiszta látképe az embereknek adójukra nézve.

Ennek az állapotnak az oka csakis az lehet, hogy az adótisztviselők munkája ropant terhes. Ezen az állapoton vélt segíteni tegnapi ülésén a közigazgatási bizottság, amikor a polgármester indítványára a következőleg határozott:

Elfogadták a polgármester azon indítványát, hogy a bizottság ismételtén irjon fel a m. kir. pénzügyminisztériumhoz, hogy a debreceni kir. pénzügyigazgatósághoz megfelelő munkaerőt rendelje ki s a pénzügyigazgatóságot arra utasítsa, hogy az a városi adóügyosztálynak segítségére lépjen, a lakosság adójának mielőbbi rendezését közös erővel lehetővé tegye.

Ezáltal segítve lesz a bajokon, melyek onnan is erednek, hogy a pénzügyigazgatóság jelenlegi helyzetében nem képes kellő segítséget nyújtani a városi adóügyi osztálynak.

A miniszter befogja látni a kérelem méltányos voltát, különösen most, amikor az adóreform életbelépése küszöbön van.

Rovácsolják a békét.

Nemzetközi konferencia

Esetleg közvetlen tárgyalás Szerbiával.

— Távirati tudósítás. —

London, március 5. A Daily Telegraph írja: Az osztrák-magyar-szerb kérdés, most arra redukálódott, hogy Ausztria-Magyarország beleegyezik-e abba, hogy a megvitátást egy nemzetközi konferenciára bizzák, vagy pedig ragaszkodik ahhoz, hogy Szerbiával közvetlenül tárgyaljon. Szerbia reméli, hogy Oroszország fel fogja használni befolyását és a szignatárius hatalmakat rá fogja venni arra, hogy a konferenciát minden további haladék nélkül összehívják. Szerbia el van határozva rá, hogy az Ausztria-Magyarországgal való közvetlen tárgyalást elkéri és ügyét az európai konferenciára bizza.

Intervenció.

Berlin, március 5. Brüsszelből jelenti a Voss. Ztg.: Az interparlamentáris konferencia elnöke a konferencia megbízásából fel fogja kérni a hatalmakat, hogy tegyenek meg mindent, hogy az osztrák-magyar-szerb konfliktust döntőbírósi határozat útján békésen intézzék el.

A hatalmak és a konfliktus.

Páris, március 5. A Lokalanzeiger jelenti Pétervárról: Franciaország, Orosz-

ország és Anglia nem akarják a bécsi kabinet elhatározását, továbbá a Szerbiának szánt kedvezmények által megelőzni, mindazonáltal számítanak azzal az eshetőséggel, hogy visszatérnek egy régi kombinációhoz. Törökországnak az a szándéka, hogy a novibazári szandzsákon át utat épít és Törökország állítólag nem vonakodnék, hogy egy megállapítandó paktum alapján ezen az uton Szerbiának és Montenegrónak is szabad közlekedést engedjen, de azzal a határozott kikötéssel, hogy ez a közlekedés csak kereskedelmi természetű lehet. Péterváron elég barátságosan fogadják ezt az eszmét, de várakozó álláspontra helyezkednek, mert nem akarják a bécsi kabinetet, melynek ez a terv mindenestre kellemetlen, időelött elkedvetleníteni.

Egy tudós tanár halála.

Thót Ferencz meghalt.

Kilencvenkét éves korában.

(Saját tudósítónktól.) A kollégium homlokzatán fekete zászló hirdeti, hogy a főiskolának ismét halottja van. A csak most kezdődő enyhe tavaszi verőfény, a maga napsugaraival élénk ellentétben már az emberi kor telében jár, fehér haju öreg embert vitt le a sirba: meghalt Thót Ferencz nyugalmazott akadémiai tanár. A jóságos öreg urat nagyon sokan ismerték s most, hogy patriarchális életet leélve 92 éves korában meghalt, az a szomorú eset széles körben kelt mélyeséges részvétet és gyászt.

Thót Ferencz 41 évig volt működő tanár. Tizennyolc évvel ezelőtt vonult nyugalomba. A 92 éves öreg urat két huga, Werner Mária és Werner Anna ápolták s tegnap éjjel bekövetkezett utolsó szempillantásáig valósággal jó angyalai voltak. Igen szép halála volt, minden szenvedés és fájdalom nélkül hunyt el csöndesen.

Temetése vasárnap délután két órakor lesz a Vár-utcai gyászszobából. Az imát kedves volt tanítványa Dicsőfi József fogja mondani, akit erre az utolsó bucsuvevésre még életében felkért.

Thót Ferenc 1817 április 6-án született Rácujfehértón. Atyja néptanító volt, kinek halála után özvegy édesanyjával Szoboszlóra költözött. Ott tanult és 1832. év novemberében iratkozott be a debreceni kollégiumba első éves deáknak. Itt végezte akadémiai tanulói pályáját, itt viselt köztanítóságot 1838. és 1840. évben. Péczely József tanár ajánlatára gróf Degenfeld Imre gyermekei mellé ment házi nevelőnek. Előbb azonban a berlini egyetemen hallgatta a filozófiai fakultáson a bölcsészettant, neveléstant stb. Nevelősége Nyirbaktán 1849 január végéig tartott; ügyvédi pályára elkészült; 49-ben a hadbírósi osztály gyakoronokai közé lépett. A muszkák dulasai után anyjánál rejtőzködött. A kollégium nagy átalakításakor Szoboszlai Papp István szuperintendes alkalmazta az elhalt Péczely József tanszékére 1850. szeptemberében. Elhalván Vecsey József, a filozófia tanára, 1855-ben a filozófia rendes tanszékére tétetett át. A jogakadémia négy évi tanfolyamra szervezésekor (1875) a jogbölcészettan tanítására is felkérte és az iskola érdekében azt elfogadta. — Benyújtotta 74-ik életévében 41 évi tanárság után lemondását; 1891. június óta nyugalomban él. — Irodalmi művei: „A bölcsészet történelme“ (három kötet), „A jogbölcészettan tankönyve“. Mindkét mű Debrecenben jelent meg.

A család a következő gyászjelentést adta ki: Mélyen megsomorodott szívvel jelentjük, hogy felejthetetlen testvérem, illetve nagybátyánk, Thót Ferencz a helybeli ref. kollé-

giumban 41 évig működött akadémiai tanár, nyugalomba vonulásának 18-dik, életének 92-dik évében március 4-én éjjel 11 órakor csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részei március 7-dikén délután 2 órakor fognak rövid ima után a Vár-utcai 12. számú háztól a ref. egyház szertartása szerint a Kossuth-utcai sírkertben végső nyugalomra helyeztetni. Debreczen, 1909. március hó 5. Áldás és béke lengjen drága porai felett! H. Fekete Mihályné szül. Thót Juliánna és leánya: özv. Makai Sándorné gyermekeivel. Nagy Gábor és neje. D. Kovács Zsuzsánna és gyermekei. Császi Eszter és férje, Szűcs Gábor és gyermekei. Nagy Piroška és férje, Nagy István és gyermekei. Néhai sógora: Werner Lajos, gyermekei: Werner Anna, Werner Mária, Werner László, Werner Samu, Werner Gyula. — A temetést Dankó M. utóda: Dankó Béla temetkezési intézete rendezi.

A politikai helyzet.

Hírek a forumról.

— Távirati tudósítás. —

A politikai élet mára már nyugodtabb lett, de a fórum még mindig a minisztertanács ismeretes határozatának hatása alatt áll. A balpárt nagyon szeretné, ha az elült válságot felidézhetné, azért most azt akarja követelni a képviselőháztól, hogy a bankbizottság előadói jelentését tüzze napirendre.

Erre vonatkozólag a legilletékesebbhez, gróf Batthyány Tivadarhoz, a bankbizottság elnökéhez fordultak, aki így válaszolt:

— Én nem értem mit akadékoskodnak. A bankbizottság soha nem is gondolt arra, hogy határozatait napirendre tüzesse.

A függetlenségi pártkörben este nagyon sokan voltak. A bankügyről folyt a diskusszió. Egyes párttagok arról is beszéltek, hogy a párt hétfői értekezletén pártkérdéssé fogja tenni a bankbizottság határozati javaslatának elfogadását. De ez a terv nem ment tovább a temperamentumosabb képviselők kijelentéseinél. Az azonban bizonyos, hogy ezen az értekezleten valamely formában, de megtörténik az egységes állásfoglalás a bank mellett.

Sok szóbeszédre adott alkalmat Ugron Gábornak a képviselőház folyosóján a kormány állítólagos bukásáról tett kijelentése is, azonban az általános hangulat mégis nyugodtabb volt.

Zichy Aladárt a királyszemélyekörül minisztert különkihallgatáson fogadta a király. Félhivatalos jelentések szerint Zichy Aladár az általános politikai helyzetről tett jelentést, ámbár nagyon terjesztik azt a hirt, hogy Zichyt a pártja lemondásra szólította fel és a miniszter azért ment a királyhoz.

Jekelfalussy honvédelmi miniszter és Bolgár honvédelmi államtitkár szintén Bécsbe utaztak. Őket a király holnap fogadja audiencián. Kihallgatásuk a katonai kérdésekkel van kapcsolatban.

Mig a politika éppen a bankkérdés miatt ugyancsak viharzik, addig a banktárgyalások zavartalanul folynak a magyar és osztrák kormány megbízottai között. Tegnap a tanácskozásokon csak Felepi osztálytanácsos vett részt, mert a másik szakreferens az eddigi tárgyalásokról való jelentéstétel végett hazautazott.

Kossuth Ferenc a városi tisztviselő-kért és a közjegyzőkért. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a csütörtökön tartott minisztertanács hozzájárulásával elhatározta, hogy a rendezett tanácsú városok közigazgatási teendőit teljesítő tisztviselői, nemkülönben a községi és körjegyzők részére, saját személyükre vonatkozóan a féláru jegykedvezményt megadja.

Váltóhamisító házaspár

Törvényszéki főtárgyalás.

A debreczeni kir. törvényszék Fekete Ferenc és neje Rázsó Juliánna fölött ült törvény.. Fekete Ferenc ugyanis két évvel ezelőtt arra kérte sógornőjét Rázsó Lidia nádudvari lakost, hogy írja alá egy 2000 koronás váltót. A sógorasszony nem akart ebbe bele menni, mert félt, hogy a férje megszidja érte. Feketék könyörgésére azonban mégis csak megtette.

A pénzt felvették Feketék a nádudvari bankban s törlesztettek is a lejáratokkor bizonyos összegeket.

Azonban Rázsó Lidia férje megtudta a dolgot s kijelentette, hogy ha még egyszer aláírja a váltót, rosszul jár. Így aztán megtagadta a legközelebbi lejáratkor az aláírást.

Fekete az óvatolást elkerülendő ráírta a váltóra a sógornő nevét. A következő lejáratkor nem tudott törleszteni s a váltó per alá került. Ekkor sült ki, hogy Rázsó Lidia nem írta alá a váltót, hanem ráhamisították a nevét.

A mai tárgyaláson Fekete azzal védekezett, hogy Rázsó Lidia aláírta a váltót. A bíróság a bizonyítékok, főleg az írásszakértői vélemény alapján bűnösnek találta Feketét és nejét s ezért Fekete Ferencet 6 hónapi, Fekete Ferencet 2 hónapi fogházra ítélte.

Szanin-láz Debreczenben.

Hol lehet kapni Szanint?

*

Az igazságügyminiszter erkölcsnemesítő intézkedésének ma már meg volt a kívánt hatása Debreczenben is. Amerre és ameddig újságíró fül elhallott, mindenütt Arcúbasev regényéről beszéltek, kiki a saját műveltségi foka szerint. Például ilyen is kénytelen volt elszenvadni az újságírói fül:

— Nem adhatná nekem kölcsön a Szalicilt? . . .

— Micsodát?

— Hát az Arcsi basa regényét.

Konstatáljuk azonban, hogy ez csak egyik esetben hangzott el, mert a végzetes elkobzási rendelet még az analfabétákat is alaposan kioktatta arra, hogy a Szanin nem szalicil és Arcúbasev sohase volt basa.

Kávéházakban főleg a Szaninról volt szó. Hiába, az embereket nagyon érdekli a ponográfia. Mert mindenki ebből a szempontból beszélt a kiváló műről. Idült öreg urak, pelyhedző állu ifjak, valamennyien megremegtek a vágytól az Arcúbasev név hallatára. Akik nem olvasták, ismerőseiket ostromolták meg, adja kölcsön legalább egy félórára, legalább öt percre a Szanint.

— Persze Günther Antal elolvasta és most már könnyen koboza el — mondták.

— Jaj de jó dolguk lesz az ügyészeknek és az ügyészségi tisztviselőknek. Egyszerre tizhusz példányból olvashatják a Szanint — hangzott másfelől.

Pedig az tévedés, mert bármennyire erőlködnek is az illetékes hatóságok, Debreczenben aligha koboznak el Szanint, legföljebb — Szalicilt. Itt már napokkal előbb elkapkodták

talán irodalomszeretettől, de lehet, hogy egyéb szempontok miatt.

Nincs Szanin, nincs, nincs, nincs, illetve annyi van, mint a polyva, de csak magánlakásokban található meg, zsebekben és egyéb helyütt, nehogy a rendőrség hozzájuthasson. A könyvkereskedők ellenben sajnosan nélkülözik a szenzációs művet. Ma vagy huszan futottak be Antalfy üzletébe:

— Adjon egy Szanint, dupla árat fizetek érte, ötszörös, tizszeres, százsoros árat . . .

— Micsoda üzlet, micsoda üzlet! sopánkodott Antalfy József. De hasztalan. Nincsen Szaninja, már napokkal ezelőtt tuladott rajta.

Ilyen eredményeket ért el az elkobzási rendelet rövid huszonnégy óra alatt. Dicséretesék érte az erkölcs és minden, ami hozzá tartozik.

És végül, hogy kielégítsük az olvasónak a cikk második címénél felcsigázott kívánságát, eláruljuk, hogy hol lehet Szanint kapni? Hát a rendőrségen és az ügyészségen, de majd csak akkor, — ha a tisztviselő urak elolvasták.

Járvány

a református főgimnáziumban.

Az ötödik osztály veszedelmében.

Interpelláció a főorvoshoz.

(Saját tudósítónktól.) A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén dr. Fejér Ferenc olyan dolgot hozott nyilvánosságra, amiről már napok óta beszélnek a városban, de senki pozitívumot nem tudott. Arról van szó, hogy a vörhenyjárvány befészkelte magát a református főgimnázium ötödik osztályába s nemcsak, hogy már eddig is sok áldozatot kívánt, de veszedelmebe sodorhatja az egész iskolát. Ilyen körülmények között érthetően, a szülők nagyfokú aggodalommal eresztették az iskolába gyermekeiket s mindehhez hozzájárultak a tulzott híresztelések és az, hogy a helyi sajtó minderről nem közölt semmit. Ebben azonban nem a sajtó a hibás, hanem az illetékes körök, melyek jobb ügyhöz méltó buzgalommal igyekeztek azon, nehogy nyilvánosságra kerüljenek az adatok. Ez azonban meddő igyekezet volt, mert Fejér Ferenc dr. bizottsági tag a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén a következő interpellációt terjesztette elő:

Tud-e a főorvos ur arról, hogy a református főgimnáziumban nagymértékben fellépett a sarlag. Az ötödik osztályban különösen nagyszámu megbetegedések történtek, sőt 15 betegedés közül 3 halálos kimenetelű volt. Történt-e valami intézkedés a veszedelmes baj meggátolására és a továbbterjedés megakadályozására.

Az interpelláció nagy feltűnést keltett a bizottsági tagok között.

Vecsey Imre főjegyző: Fejér Ferenc bizottsági tag beszéde nem tulzott. A szülők aggodnak a gimnáziumban előfordult esett miatt s mindenütt tömegesen hallhatók a panaszok.

Dr. Tüdös Kálmán főorvos: A dologról tud s megnyugtatta a bizottsági tagokat, hogy az eset nem annyira veszedelmes. Mindössze 7 megbetegedés és 2 haláleset történt az ötödik osztályban. Különben a veszedelem továbbterjedésére minden intézkedést megtettek, a termet desinficiáltak s két napon át a tanítást szüneteltették.

A főorvos szavait a bizottság tagjai megnyugvással fogadták és a választ tudomásul vették. Az azonban bizonyos, hogy az a megnyugtató előbb is jöhetett volna, sok felesleges szülői aggodalom és könny elmaradt volna.

A megye választói.

A központi választány ülése.

Hajdúvármegye központi választmánya tegnap délelőtt Kovács Gyula alispán elnöklété alatt ülést tartott. Az ülésen jelen voltak: Pákozdy Sándor főjegyző, Péntes Sándor, Wessprémy Kálmán, Kömmerling János, Fischbein Ignác, Kovács Bálint, dr. Hadházy Zsigmond és Illyés Bálint.

A bizottság a belügyminiszter rendelete értelmében a vármegye választói 1910. évi névjegyzékének kiigazítására alakította meg az összeíró küldöttségeket.

A választmány a következőképen alakította meg ezeket a bizottságokat.

I. Hajdunánási kerület. a) Hajdunánási város területén; Elnök Nagy Gábor, tagok Csíha Márton, Berencsy Gyula, póttag Péntes László és Kovács Miklós.

b) Hajdudorog; Elnök Ujhelyi Endre, tagok Kömmerling János, dr. Loóg Béla, póttag Tóth Imre, Görög Miklós.

c) Hajdúhadház, Sámson és Téglás; Elnök Hadházy Zsigmond, tagok Farkas Gábor, Etey János, póttag Éles László, Gödény Ferencz.

II. Hajduszoboszlói kerületben. a) A város területén; Elnök dr. Malatinszky József, tagok Körner Géza, Zakar Sándor, póttagok Csíha Márton, Tokay József.

b) Balmazújváros; Elnök Illés Endre, tagok Kovács Ferencz, Toronyi János, póttagok Szabó Antal, Dobi Ferencz.

c) Hajduszovát, Vámospércs, Mikepércs; Elnök Haracsek Géza, tagok Nádházy Béla, Kohutovitz János, póttagok Oláh István, Szücs Ferencz.

III. Nádudvari kerület, a) Nádudvar és Püspökladány községekben; Elnök Balogh Sándor, tagok Szibeth László, Nagy Albert, póttagok Eötvös Sándor, Ács Nagy Sándor.

b) Földes, Kaba, Tetétlen községekben; Elnök Csapó István, tagok Boda József, Kállay Ignác, póttagok Ványi Lajos, Mácsay József.

c) Tiszacsege és Egyek községekben; Elnök dr. Kovács Albert, tagok Csák Gyula, Kardos Géza, póttagok Szabó Gábor, Darvas Lajos.

Az összeírást és a kiigazítást legkésőbb április hó 3. napjáig be kell fejeznie a bizottságnak, úgy, hogy a központi választmány április hó közepéig már a befejezett működésről jelentést kapjon.

SZINHAZ.

Műsor:

Szombaton: Forradalmi nász, dráma. „B” bérlet.

Vasárnap délután: Tatárjárás, operette. (Bérletszűnet.)

Este: Fuzsitus kisasszony, operette. (Bérletszűnet.)

* **Forradalmi nász.** Tegnap este ismételték meg a Forradalmi nász előadását, mely ez alkalommal sokkal folyamatosabb, gördülékenyebb volt, mint az előző estén. — Gazdy Aranka művészies alakítása is jobban érvényesült, hogy erős rekedtségén győzedelmeskedett. Ternyey Lajossal együtt zajos sikert arattak, különösen pompás páros jelenéseik után. A darabot ma megismétlik, bizonyára, — mint tegnap is, — nagy közönség előtt.

* **A színház hírei.** Két pisztoly és Sobri lakadalmá. Ezt a jó régi színművet, mely talán több mint 10 év óta nem került színre nálunk, az igazgatóság újból műsorra tűzte. A darab a régi jó táblabírák és a betyár idejében játszák, mely a mai generáció előtt már teljesen ismeretlen. Ez a nagyszabású darab, melyben 42 szereplő van az egész személyzetet foglalkoztatja. — **Kivándorlók.** Herczeg Ferencz nagy sikert aratott színműve lesz a legközelebbi újdonsága a drámai személy-

zetnek. A darab a modern korszak álbecsületét és az arisztokrácia léhaságait ostromozza. A főszerepeket a darabban Bátor M., Huzella J. és Ternyei adják.

Engedmények az adóreformban.

Az Omke vívmányai.

A képviselőház tegnapi ülésén tudvalevően végzett az általános jövedelmi adó reformjával és a miniszterelnök hozzájárulván ahhoz, hogy ezen adó 29 millióval contingentáltassék, ezzel elvette az élet azon nagyon is jogosult aggályoknak, melyek a kereső osztályok részéről ezen adónem iránt elejétől fogva meg voltak; ez a contingentálás arra nézve is megnyugvást enged, hogy a kiszabás körül éppen a külön contingentálás folytán nem fognak beállni azok a zaklatások, amelytől eddig féltünk. Ez az eredmény főleg annak az erélyes és az egész országra kiterjedő tudatos sorompóba lépésnek köszönhető, melyet országszerte az Orsz. Magyar Keresk. E. szervezete indított meg; ez volt az, amely a törvényhatósági városok közgyűlését is összeszólította az ország fővárosába és a mely fáradozásainak derék eredményét láthatja ebben az eredményben is. Együttal jelenthetjük, hogy a tőkekamatadót az új törvény 5 százalékra szállította le.

Szabadalmazott Amerikai CZIPŐK

15)
20) korona
25)

kizárólag
MANDELIPÓT
raktárában.

2514

Halál a Margitfürdőben.

Öngyilkos kereskedő tanonc.

Beleugrott a halastóba.

(Saját tudósítónktól) Tegnap délután nagy riadalom volt a Margitfürdő telepen. A telep hátsó részében levő halastóban egy emberi hullát vettek észre. A halastó, mely egyébként nincs használatban, az utóbbi napok esőzése miatt színültig megtelt vízzel és a holttest ott uszkált a felszínen.

A borzalmas esetről azonnal értesítették a sarki rendőrszemet, ki a hullát kifogatta a vízből és beszállította a kórház halottas kamarájába. A nála talált írásokból és egy nyitott levélből a rendőrség megállapította, hogy az Erdei István 17 éves kereskedő tanonc, ki Márton Gyula Piac-utcai kereskedő üzletében van alkalmazva.

A fiu nem, mint először gondolták, nem szerencsétlenségnek lett az áldozata, hanem öngyilkosságot követett el. Ez különben kétségtelen abból a levélből, melyet kabátja belső zsebében találtak s amelyben bucsút vesz öz-

vegy édesanyjától, ki a Hatvan-utca 68. szám alatt lakik.

Hogy mi vitte a szerencsétlent az öngyilkosságra, nem lehet tudni. Valószínűleg betegsége. Szívbeteg volt. A nyáron lecsett egy létráról és ekkor kapta meg ezt a nyavaját. Két ízben is volt bent a kórházban s minden biztonnal ezt a folytonos betegkedést unta meg s e miatt keseredett halálra. Nyomorék édesanyja mikor meghallotta az öngyilkosság híreit, összeesett és azóta súlyos beteg.

HIREK.

— Az egészségügyi bizottság tagjai.

A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén a szokáshoz híven egy mérnököt, egy építész és egy gyógyszerészt választott be az egészségügyi bizottságba Aczél Géza, Borsos József és Balász Ödön személyében.

— A tisztviselők közgyűlése.

A Jóság- és Tisztviselő-kör 1909 évi március 14-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a kör helyiségében évi rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Elnöki jelentés. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. Költségeloirányzat megállapítása. 4. Tisztújítás. 5. Esetleges indítványok.

— Kérelem a Csokonai-kör nevében.

Tisztelettel kérem mindazon testületek, hivatalok és intézetek vezetőit, amelyekhez taggyűjtő ivateket küldött a Csokonai-kör, sziveskedjenek az aláírási ivateket hozzám visszajuttatni. Debreczenben, 1909 március 5. Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára.

— A munkásgimnázium előadásai.

A debreceni munkásgimnázium nyolcadik előadását 1909. március 6-án tartja meg a bábaképzőintézet előadó termében. — Az előadás tárgya A magas Tátra és vidéke 51 vetített képpel. Előadó Szabó Márton dr. ref. főgimn. tanár. Kezdeté este 8 órakor. A szerdai előadást dr. Brunner Lajos tartotta „Az első segítség nyújtásáról” vetített képek kíséretében. Az intézet mind izmosodik, immár 132 hallgatója van.

— Fermann Károly előadása.

Megemlékeztünk már arról, hogy a genfi Fermann Károly a ker. ifj. egyesületek érdekében vasárnap, e hó 7-én a kollégium dísztermében előadást fog tartani. Ez alkalomra egy nagyobb értekezletet hivatott össze a ref. egyház vezető elemeiből és a ref. tanulóifjúságból. Ez az értekezlet délután 4 órakor fog megtartani, amit ismételtén azért hoznak az érdeklődő közönség tudomására, hogy ehhez a terminushoz tartsa magát. Ez újabb megállapodás, mely a régebbi 5 órai terminust egy órával előbbre helyezte. Így tudatja velünk a rendezőség.

— Érdekes házi estélyt rendezett tegnap Kiss Béla cigányprimás születésnapja alkalmával.

Jelen volt azon a Kiss Béla művészetét értékelni tudó előkelő társadalom tagjai közül Jármay Tamásné, Bruckner Ernőné, Bodnár Gézáné, Buttykay Menyhértné, Buttykay Margit, Jármay Tamás, Bruckner Ernő dr., Bodnár Géza, Buttykay Menyhért, Orosz György, Telegdy József, Fisch Ernő, Sámly Béla stb. A mulatság egész a hajnali órákig tartott.

— A Szabadiskolában ma, szombaton

délután 6—7-ig az ipartestület dísztermében dr. Horváth Arthur kir. törv. orvos a beszéd és hallási zavarok okairól s azok megelőzéséről tart előadást.

— Az iparostanonciskolai bizottság

tegnap délután Végh Gyula elnöklété alatt ülést tartott. Az ülésen az ipariskolai felügyelő bizottságot alakították meg. — Elnök lett Aczél Géza, alelnök Dávidházy Kálmán, jegyző dr. Hegedűs István, gondnok Dóczy Geóron. Az ülésnek ezenkívül több kisebb tárgya volt. — Elhatározták, hogy a járványos betegségek

miatt az ipariskolát március 15-ig bezárják, határozatot hoztak, hogy a vallás- és közoktatásiügyi miniszter rendelete alapján megiratják a 32 éves multtal bíró debreceni ipariskola történetét s e célra a tanácstól 300 korona segélyt kérnek. A történet megírását Vánts György vállalta magára s a minisztérium azt ki fogja nyomtatni.

— **Esküvő.** Dr. Kardos Samu ügyvéd, író nagy műveltségű leányának. Gizi-nek e hó 17-én esküszik örök hűséget dr. Vajda József, a debreceni ügyvédi kar jeles, fiatal tagja.

— **Tíz filléreseket gyártott.** Az egy-szeri paraszt négy krajcárosokat akart hamisítani Sikerült is neki, csak az volt a baj, hogy minden egyes négy krajcáros öt krajcárjába került. Ez a történet csaknem megismétlődött azzal a szilágyosomyói atyafival, kit tegnap szállítottak be a debreceni ügyészség fogházába. Krizsán János a hamis pénzgyártó oláh neve. Krizsán hamis 10 filléreseket úján akart meggazdagodni. A ravasz ember gipszből formát csinált, amelybe forró cinket és ólmot öntött és így készítette a 10 filléreseket, amelyeket megreszelt a formából való kivétel után. Ily módon néhány száz darab hamis 10 fillérest hozott forgalomba. Krizsán később megunt a dicsőséget s a szenzációs pénzhamisító gépet eladásra kínálta a tasnádi vásáron. Husz koronát kért a masináért, melyet nem adhatott el, mert a csendőrök letartóztatták. Krizsánt a hamis pénzgyártó géppel együtt behozták az ügyészségre s az eljárást megindították ellene.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő halálos eseteket jelentették be: Balogh Sándorné ref. 40 éves, özv. Dien Jánosné ref. 85 éves, Thót Ferenc ref. 91 éves, özv. Kosztros Andrásné ref. 83 éves, Tasi Józsefné református 60 éves, Nagy Dezső ref. 10 napos

— **Váltóhamisító ifju.** A hozsupályii csendőrség megkeresésére tegnap Püspök-ladányban letartóztatott egy Fohn Gyula nevű fiatal embert, akit az a bűn terhel, hogy váltót hamisított. Az ambiciózus ifju Kántor József monostorpályii lakos nevét firkantotta egy 105 koronás váltóra, amelyet a derecskei takarékpénztár helyezett el. A váltó lejárt s miután nem rendezték, a bank bemutatta Kántor Imrénének kifizetés céljából. Így derült ki a váltóhamisítás. A letartóztatott Fohn Gyulát be-kisérték a debreceni kir. ügyészség fogházába.

— **Birtok-eladás. Debreczen határban, (Szabolcsmegyében), Nyiradony köz-ségtől mintegy 4 kilométerre fekvő, ömél-tósága gróf Károly Imre ur tivorányi bir-toka, mely 800 kat. hold szántó és erdő, számos gazdasági épülettel, dohányengedélyvel, előnyös feltételek mellett eladó. Venni szándékozók akár egész- vagy rész-beni vétel céljából forduljanak Harstein Kálmán banküzletéhez, ki az eladással megbízott. Debreczen, Piac-utca 72. sz. Interurbán-telefon: 568.**

— **Dr. Tihanyi Béla** az összes gyógy-tudományok tudora, Korányi tanár belklinikájának volt orvosa, belgyógyász, orr, gége és fül orvos rendel. d. e. 8—10-ig és d. u. fél 3-tól 4 óráig Piac-utca 73. sz. alatt.

— **A Holdvilág-nóta** legújabb és legked-veltebb kuplé ének és zongorára kapható Antalfy Józsefnél Piac-u. 44.

— **A dollárkirálynő** legbájosabb rész-letei és az Ispilanti dal 60 fillérért kapható Antalfy Józsefnél Piac-u. 44.

— **Fidibus** teljes évfolyamai diszkötésben jutányos árért kapható Antalfy Ferencz-nél, Piac-n. 44.

— **Könyves Tóth Ilona** szabászati és. varró tanintézete Rákóczy-u. 14.

— **Czibalom** kitünő hanggal eladó Varga-utca 24. Megtekinthető Hétfő, Szerda, Péntek délután.

— **1 darab** Debreczeni első Takarékpénz-tári részvény eladó.

— **Uraktól levett** ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni Deb-reczen, Bádógos-utca 1.

— **Patkány fogó,** telivér 11 hónapos him fajkutya eladó. Garai-utca 20. reg. 8 ó.

— **Aromás és zamatos pörkölt kávék** kaphatók Félegyháznál. Villanyüzemű kávé pörkölte a kirakatban Piacz és Miklós-utca sarok.

TÁVIRATOK.

Törökország és Bulgária.

Berlin, március 5. A „Lokalanzei-ger“ jelenti Pétervárról: Rifaat pasa török aülügyminiszter tegnap meglátogatta Izvolszkit, akivel több, mint egy óra hosszáig tanácskozott a Törökország és Bulgária közötti vitás kérdés rendezéséről. A két miniszter közt kielégítő meg-állapodás jött létre.

Megint földrengés.

Róma, március 5. Reggio de Ca-labriában reggel ujjabb, hol erősebb, hol gyöngébb földrengést éreztek.

Szerbia bajai.

Belgrád, március 5. A szkupstina és a kormány között ellentétek merültek fel, melyek nagyon könnyen messzebb-menő politikai következményekkel jár-hatnak.

Regény-csarnok.

52. Regény.

A nagy rejtély.

„Nem mondok semmit terveimről. Még nem olvastam el a bűnpört. Nekem tökéletesen elég, hogy ártatlanságodról meg vagyok győ-ződve. Ha egy férfi ártatlan, kell, hogy létezzék mód, melylyel ezt be is lehessen bizonyítani. Az egyedüli nehézség az, hogy módját meg-leljék. Előbb-utóbb, segítséggel, vagy segítség nélkül, meg fogom lelmi a módot. Igen! Még mielőtt a pör valamely különös részletét ismer-ném, határozottan kijelentem neked, hogy meg-lelem a módját!

„Nevehetsz, vagy sirhatsz e vak bizalmam felett. Nem vágyom tudni, vajjon nevetséges, vagy sajnálatra méltó lény vagyok-e. Csak egyről vagyok meggyőződve, hogy visszafoglalak nyerni mint a világ előtt tisztán álló, ártatlan, feddhetlen jellemű és nevű embert, s azt nő-nek fogod köszönhetni.

„Írj olykor, Eustace; és e keserű ügy minden keserve daczára, hidd, hogy örökké maradok szerető és hű

„Valériád.“

Ez volt válaszom! Elég gyöngye volt ugyan mint irodalmi mű, (most sokkal jobbat írhatnak) azonban, ha mondani merném. Egy előnyvel mégis bírt. Érzelmim és gondolataim őszinté, becsületos kifejezése volt.

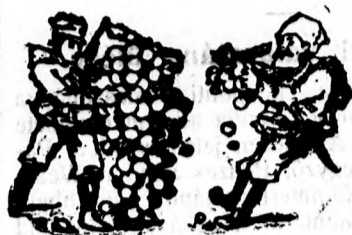
Elolvastam a levelet az öreg Benjamin-nak, Szegény, égfelé emelte kezét, mint a hogy tenni szokta, ha valami fölött erősen meghök-kent vagy megijedt. „Ugy látszik, ez a leg-meggondolatlanabb levél, mely valaha irat-tott“, mondá a kedves öreg ember. „Sohasem hallottam, hogy egy nő azt tette volna, a mit kegyed szándékozik tenni, Valéria. Isten segits! az új nemzedék tulhaladja felfogásomat. Bár itt volna Starkweather nagybátyja; vajjon mit mondana az? Szentséges ép, mily levél ez, ha meggondolom, hogy feleség írja a férjének! Csakugyan el is akarja küldeni neki?“

Barátom végtelen megütközését még nö-velte azon körülmény, hogy nem postán küld-tem el leveletem. Látni kívántam azon „Utasi-tásokat“, miket férjem hátrahagyott. Tehát ma-gam vittem el a levelet férjem ügyvédeihez.

A czégnnek két birtokosa volt. A két társ együtt fogant.

(Folyt. köv.)

Szőlőoltvány.

szállít fajtis-zaságért jót-álva legdu-sabb válasz-tékban má r-évek óta első-nek és meg-bizhatóbbnak ismert

Kükülmönti első szőlőoltvány telep; tulajdo-nos GASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagy kükülmönti.) Tessék képes árjegyzéket kérni! Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, en-nélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől ugy szó-, mint írásbelileg bizonytságot szerez-het magának fenti szőlőtelep feltétlen meg-bizhatóságáról. 2210

A bőr ápolása kötelesség az egészség ér-dekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdeségét, hamvaságát, rózsaszinben játszó fehérségét. Megszünteti a kéz-vörösséget. Az eldurvult, kirepedezett ésszelkifujta arcot vagy kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré és pu-hává tesz! Powder alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt, 1938 a városházzal szemben.

A Szent-Anna és Battyányi-u. sarok házban

egy üzlethelyiség

esetleg lakással együtt

még mindég kiadó.

A KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Ajánlom Ungvári Andornak a városhoz közel, a nagylétei ut mentén fekvő 16 holdas elparcellázni való kitünő homok talaját, melynek négyszögöle az 1-ső dűlőben 1 korona, a 11-ik dűlőben 90 fillér.

Ugyszinté Ungvári Andornak tulajdonát képező, a Kondorosi belső csatorna mellett fekvő 42 holdas homok-talaját 1905-ben szőlőnek szintén én par-celláztam el.

Bővebb felvilágosítással szolgál

TARR MIHÁLY adás-vételi, állást : szerző irodája : HATVAN-UTCA 5. TELEFON 683.

„M-i-i-t? — Papa megengedte! Hisz valódi Jakobi-féle Antinicotin cigarettahüvelyek fadobozban!!

Figyelem! Csakis a „JAKOBI“ jelzéssel valódi Minden doboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz

A közönség figyelmébe!

Aki házat, földet, szőlőt cserélni vagy eladni kíván, aki olcsó pénzkölcsönhöz akar jutni, aki hasznóbérelni vagy bérbe adni akar, vagy a ki nősülni vagy férjhez menni óhajt, továbbá állásnélküliek nálam jelentkezhetnek, állás üresedéseket kérem nálam bejelenteni, — ez utóbbit díjtalanul közvetitem, — kérem bizalommal fordulni

TARR MIHÁLY adás-vételt közvetítő, állászerző irodájához
Hatvan-utca 5. Telefon 683.
hol ezen ügyletek olcsón lebonyolítanak. 2596

Elsőrendű prágai sonkát

és mindennemű más füstölthús-árut szállít 5 kilogrammos csomagokban utánvét mellett

CARL MARKERT

cs. és kir. udvari szállító, Smichow-Prag.

1897—1909.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező bolthelyiségek föld, étel és ital áruházi jog a f. évi márczius 9-ik napján délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe adni fog.

1. Az ökörtalmas nevű 51 hold 350 négyszögöl és a Fűszfa-csöszház mellett 20 hold 138 négyszögöl összesen tehát 71 hold 488 négyszögöl területű föld a f. évi december 31-től 1915. évi december 31-ig terjedő hat évre, szántás és legeltetésre, kikiáltási ár 4800 korona.

2. A Simonffy-utca 1. sz. bérházban levő 6. sz. bolthelyiség a folyó évi augusztus 1-től 1912. évi május 1-ig terjedő 2 év 9 hónapra. Kikiáltási ár 330 korona.

3. A Simonffy-u. 2. sz. bérházban levő 9. sz. bolthelyiség a f. évi május 1-től 1912. évi május 1-ig terjedő 3 évre. Kikiáltási ár 800 korona.

4. A sertésvásártéren gyakorolható kizárólagos étel és ital áruházi jog az 1909. évi december 31-től 1912. évi december hó 31-ig terjedő három évre. Kikiáltási ár 300 korona.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverelő bizottságnál bánatpénzül készpénzben letenni.

A fent elsoroltakra vonatkozó árverési feltételek a városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt délelőtt 8—1-ig megtekinthetők.

Debreczen, 1909. márczius 1.

A városi Tanács.

2620

Donogán és Somossy**Debreczen,****Kistemplombazár.**

Menyasszonyi kelengye, vászon, kész fehérenemű. Női divatárak. Külön szőnyegosztály. 2455

Óriási választék!**Alkalmi vásár.
40—45 méter maradék**

feltétlenül színtartó **oxford, kanavász, zefir, vászon, flanell és divatbarchentből** álló, küld utánvétellel összeválogatva csak **15 koronáért**. Maradék nagyság: 1—14 méter, tehát minden darab jól elhasználható.

KARL KOHN vászonszövődéje Nachod, (Csehország)
2498 **22. szám.**

Burgondia-utca 3. sz. ház eladó.

Van rajta 6 szobás földszinti lakás üvegezett folyosóval, 2 szobás emeleti lakás, 2 nagy istálló, minden lakáshoz fűskamara, lakható 2 szobás pince-lakás, borpince, téglával kirakott jégverem.

Óriási nagy udvar. **Halálesetből kifolyólag**
sürgősen eladó.

Értekezhetni lehet **ugyanott.**

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk az

„EGGER”-mellpaszillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 korona. Próbadoboz 50 fillér. Fő- és szétküldési raktár: „NÁDOR” gyógyszerház Budapest, VI., Váci-körút 17. szám.

Éljen!

EGGER-mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Balázs Ödön, L. Kovách Nándor, Kocián Dezső, Mihálovics Jenő, Muraközy László, Radákovich Géza, dr. Rothschnek V. Emil, Mauthner Alfréd és Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Több mint 5000 létesítmény.

Echardt Vilmos és Hotop Ernő

részvénytársaság

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 6. szám.

Tervezünk és építünk 1870. év óta: Téglágetőket, tetőcserépgyárakat, chamotte-téglagyárakat, mészégetőket, magnezitgyárakat, mészhomokkőgyárakat, tüzelési berendezéseket, gyárkéményeket, kazánbefalazásokat.

Korpát, erőtakarmányt melassét

jutányos feltételek mellett szállít
helyben és bármely állomásra

Horváth Gusztáv

Debreczen,

Teleki-utca 79. sz. alatt.

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata
az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. kép-
viselője. — Iroda

Debreczen, Piacz-u. 77. sz. (az udvarban).
Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

Elvállal Villamos világítási berendezéseket,
lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére a
legszebb kivitelben erőátviteli motor beren-
dezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb.
meghajtására a leghasznosabb kivitelben. —
Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csil-
lárokat, dynamo-gépeket, motorokat, műszere-
ket, ivés izzólámpákat, dr. Just Wolfram lámpá-
kat. Ter-vek és költségvetés díjtalan.

ELADÓ!

50 drb 7 méteres
akác haszonfa

Értekezhetni: Piac-utca 44. sz. a.
az ügyvédi irodában. Telefon 151

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó műhely
közelében a vámospércsi or-
szágút mentén fekvő ugyne-
vezett Nyilas-telepen

házhelyek

valamint felépített munkás laká-
sok kedvező részletfizetésre örök
áron kaphatók.

Értekezhetni lehet Dr. Már-
ton Kálmán ügyvédnél Piacz-u.
44. szám. Ujfalussy-ház.

Légszesz és villamos csillárokat,

ámpolnákat, falikarokat, menyezet, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat
készít petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy
légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.

Telefon 638. szám.

Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyvá-
lasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási fölülmulthatatlan vívmánya a lecs. égő légszeszlámpák
50 százalék légszesz megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatás fényvel
3/4 rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalék légszesz
megtakarítással 85 liter légszesz fogasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény“ gáz izzótesteket, (harisnyákat)
melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint
minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

A „Debreczen“

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legújabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre
áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat
állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lako-
dalmi és báli meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó mun-
kálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen“ kiadóhivatalában
eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen“ nyomda.